8e JAARGe. № 117.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–

De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 16 MEI 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land.*) Ingevolge bekomen magtiging zal door den Luitenant Kolonel Onder directeur der Genie in de 3e Militaire afdeeling, overeenkomstig de voorschriften vervat bij Staatsblad van 1829 No. 67, op Dingsdag den 29 Mei aanstaande des morgens te 9 ure, ten zijnen bureele eene openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van bij het Genie Departement benoodigde brandbluschgereedschappen.

De voorwaarden voor deze levering benevens de modellen, zijn, van af heden, ter inzage en bezigtiging van gegadigden op genoemd bureau, waar tevens de noodige inlichtingen kunnen verkregen worden.

Soerabaya, 25 *April* 1860.
De luitenant kolonel voornoemd,
(597) **J. R. STEINMETS.**

(*Voor de policie.*) Naar aanleiding van het gouvernements besluit van 12 April 1837 No. 2, der gemeente bekend gemaakt bij publicatie van den toenmaligen waarnemend Resident van Soerabaya, dd. 20 Januarij 1838, heeft de ondergeteekende de eer, de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaya te verzoeken, om de hekken, pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen, daar waar het noodig is, er onder begrepen, en dezelven steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poena eener geldboete van ƒ 10 tot ƒ 50 naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het politie reglement (staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den weg vóór, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo ver daar een publieken weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, voor de eerste maal van een gulden, en daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is; zullende ingeval van volstrekte verwaarloozing van deze bepaling, het door de policie, op rekening van den bewoner, aanbesteed worden.

Soerabaya, 30 *April* 1860.
De Assistent-Resident voor de politie,
(600) **E. DIBBETS.**

Ten vervolge zijner advertentie van den 30 April jl. maakt de ondergeteekende bekend, dat bij staatsblad 1829. No. 8 is bepaald:

„dat de wegen door de bewoners of eigenaren aan beide zijden, ieder voor de helft, zal moeten worden begoten, en dat dáár, waar geene overbuuren zijn, de weg geheel zal moeten worden begoten door de zorg der bewoners aan de andere zijde," en.

„dat de begieting zal geschieden twee malen 's daags, des morgens vóór 8 en des namiddags vóór 4 ure.

Soerabaya, *De Assistent Resident voor de policie.*
3 Mei 1860. (641) **E. DIBBETS.**

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende brengt in herinnering het bepaalde bij het Policie Reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaya (*Staatsblad* 1829 No. 8). dat „dat een „ieder verpligt is bij aankomst van eenig Europeesch „of daarmede gelijkstaandig en niet in de afdeeling Soe„rabaya woonachtig persoon, ten zijnen huize, om aldaar „te huisvesten, daarvan binnen *twaalf uren* kennis „te geven ten kantore van policie, met opgave van „de namen van zoodanige personen, op verbeurte eener „boete van ƒ 25 voor ieder verzuim.

Soerabaya, *De Assistent Resident van policie,*
11 *Mei* 1860. (661) **E. DIBBETS.**

POST-KANTOOR.

Op den 17den dezer,

des namiddags ten 2 ure zullen voor Macasser en de Molukkos brieven pakketten worden gesloten.

De postkommies,
(685) **C. WELTER.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 18den Mei 1860.

Voor de toko van de heeren *Adam en Co*, in de Chin. kamp van TWEE STOOMKETELS.

Op Zaturdag den 19den Mei 1860.

Voor het Militair Kleeding magazijn alhier van eenige voor de dienst ongeschikte goederen. (650)

Op Maandag den 21sten Mei 1860.

Voor het sterfhuis van den Gepens. Kapt. *van Dalm* te Krambangan van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 22sten Mei 1860.

In de voormalige toko van de heeren *Mossembekker & Co* op aanvraag van de heeren *Mac Lennan & Co* van diverse goederen.

Op Woensdag den 23sten Mei 1860.

Bij den heer *Cramer* aan de Kaliemaas naast de waterfabriek, van hout en ijzerwerken.

Op Donderdag den 24sten Mei 1860.

Bij den pachter der pandjeshuizen *Tan Tongliep* in de Chin. kamp van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 25sten Mei 1860.

Bij den heer *R. M. Pereira* te Simpang van meubelaire goederen, wagenpaarden enz. (692)

Op den 18den Mei aanstaande zullen op publieke **VENDUTIE** in het pakhuis van de ondergeteekenden, staande in de *Chineesche kamp*, verkocht worden twee oude STOOMKETELS der *Oenarang*, inhoudende 640 metalen PIJPEN, wegende circa 12 @ 15 hollandsche ponden ieder afzonderlijk,

De ketels zijn te bezigtigen aan de *Kalimaas* nabij de timmerwerf van de Heeren J. Lloyd & Co.

(639) **ADAM & CO.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Vrijdag den 25sten Mei a. s.

Ten huize van den WelEd. Heer

R. M. PEREIRA

te Simpang

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen netten inboedel, bestaande uit:

Een ameublement van **2 banken** en **16 stoelen** van **ebbenhout**, en bekleed met **rood damast, ebbenhouten voltaires, consoles, speeltafels**, en **ovale tafels.**
2 Banken en **12 mahonijhouten stoelen** met **lila fluweel bekleed.**
Mahonijhouten tafels, met **wit marmeren bladen.**
Do. Kanapé tafels.
Do. Ovale tafels, speeltafels en **knapen.**
Een groot kabinet orgel, spelende differente ouvertures.
Mahonijhouten, boeken-kasten.
Een welluidende piano van De Ruiter.
Id. id. id. „ Sassenhoff,
Id. id. id. „ Berden & Co.
Id. melodium en **accordeon.**
Id. mahonijhouten etenstafel, en **kleerkasten.**
Een mahonijhouten sécretaire, toiletspiegel, waschtafel, psijché, enz.
Karpetten en **alcatieven.**
Fraaije spiegels, schilderijen en **pendules.**
Eene mécanique pendule.
Japansch lakwerk.
IJzeren wip- en **leuning stoelen.**
Engelsche hang en **tafellampen.**
Porceleinen tafel en **thee-servlezen.**
Glas- en **pleetwerk.**
IJzeren ledikanten, enz. enz.

VERDERS:

Een mijlord met **2 banken.**
Een id. „ **1 bank.**
Twee palankijns.
Een Amerikaansche wagen.
Een handchais.
Een collectie bloemen in **potten**, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (688)

VAN GELIJKE BEWEGINGEN ALS GIJ.

(*Vervolg.*)

Ik ben daarom volkomen overtuigd dat men aan een groot gedeelte onzer predikanten ten onregte traagheid verwijt, dat men hun onbillijk te last legt hunne betrekking niet naar roeping en behoefte waar te nemen. De grootste helft der schuld ligt bij de gemeente. Met schamperen glimlach wijst men wel eens op de R. C. geestelijken, onder welke zijn die toonbeelden van getrouwheid in hunne bediening mogen heeten, maar men vergeet dat nooit huiselijke en hoogst zelden finantieële bezwaren van den R. C. geestelijke behartiging vorderen en deze zich daarom geheel aan zijne ambtsbediening kan wijden zoodat het in onze Protestantsche kerken als eene smet der gemeenten moest beschouwd worden, dat menig predikant door behoefte gedwongen wordt naar andere hulpmiddelen, dan die zijne betrekking onmiddelijk aan de hand geeft, om te zien, ten einde in de behoeften der zijnen te kunnen voorzien.

En ook bij die noodzakelijkheid voor menig Evangeliedienaar om zijne aandacht tusschen zijne ambtsbezigheden en andere bemoeijingen te verdeelen, zouden wij ons nog gerust wagen aan de vergelijking met de R. C. geestelijken, wanneer die vergelijking slechts met onpartijdigheid werd gemaakt. Uit den aard der zaak is reeds de waarneming der nauwkeurig omschrevene ambtsbezigheden van den Protestantschen leeraar meer bezwarend.

Wat nu de finantieële kwestie op zich zelve aangaat, lijdt de predikantenstand in ons vaderland voorzeker wel 't meest bij dien eindeloozen strijd tusschen Staat en Kerk, of liever tusschen den staat en de gemeenten, aan wien de verpligting is tot herstel.

Edoch het is niet van mijne competentie misschien en zeker niet van mijn pligt, hierover verder uit te weiden. Willem verhagen leed niet aan geldgebrek, de tering van menig dominésgezin, om de eenvoudige reden dat mijne verbeelding hem voor goed van die zorgen ontlast. Ik zou niet in staat zijn het zeker treurige, maar niet tragische beeld van een dorpspredikant met finantieële bezwaren te schetsen, omdat ik vrees voor gebrek aan belangstelling in die zorgen van de zijde van mijn publiek (de grond dier vrees ligt in de geschiedenis) en vooral omdat ik een held in een kalen rok en met een uitgevast gelaat liever een driegulden zou geven, dan hem te portretten. Om mededoogen of belangstelling in te boezemen, moet men zoo arm zijn dat men gaarne een driegulden aanneemt, een arme vodderaper of lantaarnopsteker wezen, of naakt en berooid van verre streken komen, al had men ook een schip in brand gestoken. Van onze binnenlandsche, *fatsoenlijke* armoede kan men zich met geen driegulden afmaken, eensdeels omdat zij te fatsoenlijk, en anderdeels omdat zij te arm is.

Maar waartoe meer? De predikant met finantieële zorgen zwijge en doe bij zijne betrekking iets anders zonder zich aan het publiek te storen of het publiek zwijge wanneer de arme predikant bij zijne ambtsbezigheden iets anders doet. Beide blijven op die wijze rein van elkander.

„Toch ware het welligt nog beter wanneer"..... Mijn hemel, mijnheer! begin toch niet over de Christelijke liefde en den stam van Levi. Wij leven in de 19de eeuw.

Ik vat den draad, dien ik onwillekeurig vallen liet, weder op.

Ik kan mij geen predikant voorstellen zonder ingenomenheid met zijne schoone, maatschappelijke betrekking, met liefde voor zijne medemenschen en den lust, zoo niet de kracht, om te vergeten dat hij een bezoldigd lid onzer menschelijke zamenleving is. Zij die in dit opzigt mijne voorstelling niet verwezenlijken, zijn óf te zwak om ondanks zoo vele teleurstellingen als elke betrekking oplevert, aan het hoofd eener gemeente te staan, òf..... ja, Gode zij dank, de voorbeelden van het tegendeel zijn zoo weinige, dat ik deze negeeren mag.

Willem beschouwde zijne betrekking als eene maatschappelijke, en ik geloof dat hij zeer wijs deed. Maatschappelijk is zij in den hoogsten en ruimsten zin! Het Koningrijk Gods is als een zuurdeesem, en de scheiding van Kerk en Staat zondert de dienaren van de eerste niet van het maatschappelijk leven af.

De predikant heeft maatschappelijke regten en pligten, niet alleen als burger, als inwoner van stad of dorp, maar bepaald als predikant. Hij heeft regt onder de eerste burgers te worden medegeteld. Hij heeft als predikant aanspraak op achteng en bescherming en handhaving naar de voorschriften der wet. Maar hij heeft ook pligten als..... *burgerpredikant* zouden wij zeggen, zoo wij niet vreesden dat die uitdrukking naar de fransche revolutie riekte. Voor orde en gehoorzaamheid in den kring op welken hij invloed kan uitoefenen is hij aansprakelijk, deelneming aan politieke bewegingen is voor hem vooral misdadig, op-

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 29sten en Woensdag den 30sten Mei a. s.
in het Residentie Huis te Simpang
DOOR
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van eenen volledigen *Inboedel*, waaronder ook ZILVERWERK, RIJTUIGEN, PAARDEN en KOEBEESTEN.
Alles daags te voren te bezigtigen. (638)

PUBLIEKE VERKOOP
VAN EEN SCHIP.

Op den 4den Junij e. k.

Zal te Batavia voor het commissie huis van den Heer J. Speet publiek verkocht worden het Nederlandsche barkschip

WATERLOO,

gevoerd door D. Duinker, groot 414 gemeten lasten met deszelfs STAAND en LOOPEND TUIG inventaris enz. zooals hetzelve is liggende ter reede van Batavia.
Nadere informatiën zijn te bekomen te Batavia, Samarang en hier bij
(676) B. KOPERSMIT & CO.

Op een nader te bepalen dag zullen publiek worden verkocht:
VIER PERCEELEN ledig liggende grond, respectivelijk groot 628—556—208 en 254 vierkante Rhijnlandsche roeden, gelegen te *Mergo IJoso*, aan den weg van *Embong Malang* te Soerabaya, toebehoorende aan **Said Ali bin Pangerang Hassan Alhabassij**, te zamen uitmakende het perceel begrensd door het gebouw van de **Club**, den weg van *Embong Malang* en het huis van den Heer **A. C. Gunsch.**
(671)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

VERTREKDAGEN
van het stoomschip
OENARANG,

Van **Batavia 15** en **29** *April.*
13 „ **27** *Mei.*
„ **Samarang** naar **Soerabaya 18** *April.*
2, 16 en **30** *Mei.*
„ **Soerabaya 22** *April.*
6 en **20** *Mei.*
„ **Samarang** naar **Batavia 24** *April.*
8 en **22** *Mei.*
Nadere informatien bij
(527) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

Kapt. Kuller.

Vertrekt naar Samarang en Batavia op *Donderdag den 17den Mei.*
Adres bij,
(664) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP AMBON,

kapitein **Vogel.**

Vertrekt naar de **Molukkos** via **Makasser, Timor Koepang** en **Dillij,** *op Vrijdag den 18den Mei.* Adres bij
(673) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN
PASSAGE NAAR MACASSER.

Worden aangeboden per het Nederlandsch schip **JACOB.** Gezagvoerder Borger, om binnen kort van hier te vertrekken.—
Nadere Informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine-Hotel en bij
De Agenten,
(686) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

PASSAGE

wordt aangeboden direct naar **Samarang** met het snelzeilend Nederl. fregatschip

IJSSEL,

kapt. C. Maarschalk.

Om Woensdag 's morgens den 16den dezer van hier te vertrekken.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het *Hotel du Commerce* of bij
De Agenten,
(667) SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het naar den overvoer van passagiers bijzonder doeltreffend ingerigte fregatschip

GEERTRUIDA MARIA,

Kapt. J. Mulder Drenth, om van hier tegen 15 Junij via Batavia te vertrekken.
Dit schip heeft een gepromoveerden doctor en een melkgevend beest aan boord.
Nadere informatien bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij
De Agenten,
(662) **E. TEN BRINCK & CO.**

VERTREKKENDE PERSONEN

ROEBIJ en echtgenoot. Gemagtigden **Mac Lennan & Co.** (683)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Receptie in den 1sten graad
op Vrijdag en Zaturdag den 18den en 19den Mei 1860.
De Adjunct Secretaris,
(682) ROEBIJ.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend dat hij na de ontbinding der vroegere firma L. W. van der Zwaan & Co, alsnu voor eigene rekening eene toko heeft geopend in de heerenstraat tegenover de protestantsche kerk.
Door eene billijke notering der prijzen en eene prompte bediening hoopt hij zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken.
(660) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

Een jong mensch, Nederlander van geboorte, bekend met de oude en nieuwe talen, zag zich gaarne als huisonderwijzer geplaatst.
Brieven Bureau dezer Courant onder de initialen F. S. (678)

BATAVIASCHE SCHOUWBURG LOTERIJ.

Nog slechts eenige Loten zijn te verkrijgen bij
(689) SCHIMMELPENNINCK & CO.

TE HUUR

EEN HUIS in de Rozendoornlaan.
Te bevragen bij
(690) **J. DE ZOETE.**

TE HUUR

EEN HUIS, thans bewoond door, en te bevragen bij, de weduwe van Dalm. (687)

TE KOOP

Eene PENDIJ KATTEE met een hardloopend BIMANEESCH PAARD en TUIG.
(691) **KESSLER & CO.**

TE KOOP

EEN SPAN WAGENPAARDEN,
met **TUIG** en **WAGEN.**

Bevraagbaar onder Lett. **M.** bij de uitgevers van de *Oostpost.* (680)

TE KOOP

EEN TOERWAGEN met TWEE BANKEN tevens geschikt als koets
(668) **KESSLER & CO.**

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES
met
STOOMVERMOGEN.
(14) B. J. VAN ECK & CO.

MACHINERIE.

Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.
Vier **STOOM SUIKERMOLENS** met Stoomtoestellen-, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.
Acht **CYLINDERS** van 48 × 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondselen.
Eene hoeveelheid **SUIKERPANNEN.**
Alle bovengenoemde machineriën zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikerfabrieken benoodigd zijn.
De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.
Mc MILLAN MARTEN & CO.
(407) *Agenten voor den Heer* **R. W. THOMSON.**

ruijen, aanwakkeren van politieke hartstogten is voor hem vooral zondig. Hij is de burger die in strenge zedelijkheid en eerlijkheid en gehoorzaamheid en ordelievenheid voorgaan, daartoe aansporen moet.
Men verwijt de predikanten dat zij de kansels menigmaal tot tribunes maken, dat zij de gene partij dienen, dat zij in tijden van volksbeweging onrust stookten, maar men verwijt hun daarmede nog slechts een gering gedeelte van de schuld die op sommigen rust.
Dat zij den stroom niet trachten te leiden als de hartstogten hem buiten zijne oevers deden treden, dat zij de menigte niet tot orde en bezadigdheid aanspoorden, dat zij zich niet vooraan stelden waar gehoorzaamheid aan de wetten gevorderd werd.... dat is veler schuld, dat zij niet boven de partijen zich verhieven en woorden des vredes deden hooren in dagen van onrust.... dat is veler zonde.
O! wij kunnen op voorbeelden wijzen die den geheelen stand tot eere zijn, maar het smart den Evangeliedienaar dat hij niet van allen zeggen kan wat hij met blijdschap van velen getuigt.
De predikant mag eene politieke opinie hebben — wie is er die dat verbieden kan aan een beschaafd man? — maar geene politieke hartstogten. De nood van het vaderland eischt zijn raad, niet alleen zijn gebed, het heil des vaderlands vordert zijn voorbeeld niet alleen zijne dankzeggingen, en de predikant die weet dat hij eene maatschappelijke, ik zeg niet eene staats-betrekking bekleedt, zal zich niet vergissen in de middelen.
Immers hij kent den zuurdeesem welke het meel doordringen moet, geheel en al doorzuren.
Het viel willem bij zoodanige opvatting zijner roeping niet moeijelijk in vrede te leven in het vreedzame Alm, waar de trillingen der groote wereldberoeringen gewoonlijk zoo lang na deze gevoeld werden, dat men vergeten was dat beroering de oorzaak der beweging was.
(De menschen hebben gewoonlijk meer afkeer van de oorzaak der veranderingen die nu en dan plaats grijpen, dan van de veranderingen zelve.)
Maar Alm had toch ook zijne kleine zorgen en onaangenaamheden, die al bragten ze minder monden in beweging of pennen op het papier, daarom toch in geene geringere mate de hartstogten aan het gisten bragten.
De burgemeester, een eenvoudig goedhartig man, danste zoo als de boeren zeiden naar de pijpen van den ambachtsheer en de ambachtsheer deed juist alles wat hem goed dacht. Hij plaagde hen wel niet maar had overal de hand in, deed alles naar zijn zin. 't Is waar, hij betaalde ook bijna alles uit zijne eigene beurs, maar als ze nog een stuk of twee goede jaren hadden konden zij 't ook wel; zij konden wel geene bepaalde grieven aanwijzen maar ze wilden toch niet graag in alle dingen den Heer naar de oogen zien. De burgemeester was een oude rentmeester, alle leden van den gemeenteraad woonden op boerderijen van den baron, den kerkeraad kon hij om zijn vinger winden en kerkvoogd was hij eigenlijk geheel alleen.
Wees willem dan op het groote voordeel dat men van den Heer trok, op de bekwaamheid en billijkheid waarmede hij alles deed, dan zei men dat de dominé ook al ingepakt was of dat hij nog pas kwam kijken, dat er knappe kerels genoeg in Alm waren die den baron niets toegaven en dat de boeren ook geene kinderen meer waren.
Ondertusschen merkte willem nu en dan op waar de schoen eigenlijk wrong. Het was de hooghartige toon van den ambachtsheer, de hooge mate van zelfbewuste kracht die hij aan den dag legde, de weinige consideratie voor zijne onderhoorigen; en willem die hieraan, zooals hij begreep, vooreerst niets veranderen zich niet enkele wenken in zijne preken over hoogmoed, van welke hij zich groote dingen voorstelde, vooral omdat hij ze zoo fijn had ingekleed en zoo kiesch ter sprake bragt, dat geen der boeren kon opmerken wien de dominé bedoelde. Sancta simplicitas! die niet wist dat de toepassing op een wenk ons gegeven 't laatst voor ons zelven gemaakt wordt en niet zag dat het welbehagelijk knikken van den Heer, als de geduchte passage niet zonder schroom werd uitgesproken, geen ontwaken van het schuldgevoel was, maar tevredenheid over de steken onder water (zooals hij ze noemde) die de dominé aan die hooghartige boeren gegeven had die hoe langer zoo meer onhandelbaar werden. Menigmaal zelfs maakte de baron hem een compliment over den kordaten toon zijner preken' waardoor die boeren eens ferm gedrild werden, wat hoog noodig was, en daarentegen gebeurde het even dikwijls dat hij zonder eenig plan of overleg in de een of andere preek naar de opinie der boeren iets had gezeg wat de Heer wel in zijn zak mogt steken.

(Wordt vervolgd.)

KOKKIE BITJA

OETAWA

KITAB MASSAK MASAKAN INDIA

OLEH

NONNAH CORNELIA.

Verkrijgbaar ad *f* 3.— bij

(670) LE ROY & CO.

VERKRIJGBAAR.

Truffes pures, champignons, kalfszwezerikken en stoomzalm van *Nieuwenhuys.*

Fockinck's **liqueuren, vruchten** op WATER en BRANDEWIJN, **olijven, fleur d'orange** en **rozenwater, puike cognac** *John Albertij*, **tafel amandelen** en **rozijnen** en al hetgeen tot zijn vak behoort.

Bij

(678) C. H. [illegible]

BALLONS GROTESQUES.

Elasticke ballen, portretten voorstellende en bij zamenpersen geluid gevende.

Verkrijgbaar bij

(674) LE ROY & CO.

PUIK, PUIKE BOTER.

(666) Bij L. W. VAN DER ZWAAN.

Heerenstraat.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIE.

Uitgave van Joh. Noman & Zoon te Zalt Bommel.

Verkrijgbaar losse jaargangen tot en met 1858 ad *f* 3.— per jaargang bij

(669) LE ROY & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

(525) B. J. VAN ECK & CO.

WISSELS op NEDERLAND

bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

WISSELS OP NEDERLAND.

BIJ

(636) SCHIMMELPENNINCK & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

BIJ

(653) B. KOPERSMIT & CO.

KETTNERS ACCORDEONS.

Met **10** en **17** toetsen, zoomede handleiding en eenige oefeningen op dit zoo welluidend instrument.

(675) LE ROY & CO.

GERAFFINEERDE SUIKER IN BROODEN

PAS ONTVANGEN

(665) bij GEBR. VAN DELDEN.

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Ad. *f* 1,— *f* 3,— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(526) LE ROY & CO.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 13den Mei 1860.

TELEGRAM.

De telegraafkabel tusschen Batavia en Singapore is weder hersteld, waarmede zijn overgeseind berigten uit Europa tot 13 April. [illegible] gedrukt; koffij ferm, rijst willig. Geen politiek nieuws van belang.

KRAWANG. — In den vroegen morgen van den 3den Mei omstreeks half zes ure hebben zich drie hevige schokken van aardbeving doen gevoelen, die echter geene schade aan eenig gebouw hebben veroorzaakt.

KORT OVERZIGT van de verrigtingen van de ingenieurs van het mijnwezen, ten vervolge van het nummer van 14 April jl.

SUMATRA'S WEST KST. PADANGSCHE BOVENLANDEN. — Het voortdurende regenweder bemoeijelijkte den arbeid op het terrein gedurende de maand Februarij te zeer om dien voort te zetten. Den 13den ontving de ingenieur P. van Dijk de ijzerwerken bestemd voor het stampwerktuig voor den erts van goenoeng Siboemboen-Djanten, en deed onmiddelijk een aanvang maken met het ineenzetten van het daarbij behoorende waterrad.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Op den 8sten Maart begaf de ingenieur der 2de klasse R. Evenwijn zich van Mandhor naar Pontianak, gedeeltelijk tot regeling van dienstzaken, gedeeltelijk tot herstel zijner gezondheid, aangezien hij sedert eenigen tijd lijdende was aan koorts.

Het onderzoek naar kopererts werd inmiddels geregeld voortgezet. De put te Salothong had op den 27sten Maart de diepte van ruim 20 Ned. el verkregen; terwijl men voortging hem dieper te zinken, begon men een kleinen gang zuidwaarts te drijven tot nadere onderzoeking van het terrein. Door de hardheid van den graniet vorderde het werk slechts langzaam.

Een nader onderzoek van de plaats aan de noordzijde van het Tampi-gebergte, waar vroeger sporen van gedegen koper waren gevonden, leidde tot geene belangrijke uitkomsten.

Te Tjoeng-bioeng-sam werden nog een paar kopererts houdende adertjes gevonden; evenwel waren de daar verkregene uitkomsten nog niet van dien aard, dat tot een meer uitgebreid onderzoek ter plaatse kon worden overgegaan,

In het laatste der maand vond de ingenieur Everwijn op twee plaatsen, twee uren gaans noordwaarts van Mandhor, sporen van kopererts in den lossen bovengrond, waaruit hij afleidt, dat in de daar gelegen heuvelreeksen kopererts-aders voorkomen. Hoewel de natuurlijke gesteldheid van het terrein een algemeen onderzoek van die streek uiterst moeijelijk maakt, stelt meergenoemde ingenieur zich voor bij het intreden van gunstiger weder, aldaar verdere nasporingen te doen.

EILAND BANKA. — In het district Blinjoe zette het werkvolk het kappen aan de soengi Sekah en het opsporen der zijtakken gedurende de maand Maart voort. Een kort onderzoek met den tsjam in ajer Trap leverde negatieve resultaten op.

In dezelfde maand deed de adspirant-ingenieur van Diest in het district Soengeiliat een togt naar den hoogsten top van het Maras-gebergte en de omliggende heuvels. Hij mat eenige mijntjes en verlaten ontginningen in het landschap Lampar op, terwijl het werkvolk het kappen van wegen naar en langs de rivier Diniang en hare zijtakken ten einde bragt en op tinerts begon te boren. (J C)

FRANKRIJK.

Het *Journal du Havre* deelt, op grond van een particulier schrijven, den tekst mede van het wetsontwerp tot verlaging der regten op suiker, koffij, thee en cacao, zooals het door den staatsraad is vastgesteld. Daaraan wordt het volgende ontleend: Suiker: tijpe n°. 1 per 100 kilo inlandsche (beetwortel) fr. 25; met Fransche schepen: uit Fransche kolonien fr. 25, van elders buiten Europa fr. 28, uit entrepôt fr. 34; met vreemde schepen fr. 39. Kwal. beter dan tijpe N°. 1 dezelfde regten als boven, verhoogd met fr. 2 per 100 kilo. Inl. en koloniaal geraffd. 10 % verhooging op de regten betaalbaar voor Suiker van betere kwal. dan tijpe N°. 1; Melasses uit de Fransche kolonien fr. 7 per 100 kilo.

Koffij: met Fransche schepen uit Fransche kolonien fr. 30 per 100 kilo, uit Fransche bezittingen op de westkust van Afrika fr. 35, van elders buiten Europa fr. 42, uit entrepot fr. 50; met vreemde schepen fr. 55.

Cacao: met Fransche schepen uit Fransche kolonien per 100 kilo fr. 20, van elders buiten Europa fr. 25, uit entrepôt fr. 35; met vreemde schepen fr. 40.

Thee: met Fransche schepen uit landen buiten Europa fr. 75, van elders fr. 90, met vreemde schepen fr. 100 per 100 kilo.

Wanneer dit ontwerp tot wet wordt verheven, zullen de daarbij vastgestelde tariefs-veranderingen reeds met 15 April a. s. in werking treden.

Wijders deelt dat blad aangaande de voorgestelde verlaging der regten op de suiker nog mede, dat suiker afkomstig van Fransche kolonien het differentieel regt van fr. 3 per 100 kilogr. ten gunste van die soorten vastgesteld bij de wet van den 28sten Junij 1856, tot op den 30sten Junij 1861, zal blijven genieten. Het differentieel regt ingesteld bij art. 9 van de wet van 13 Junij 1851 voor suiker aangevoerd uit Fransche kolonien gelegen beoosten de Kaap de Goede Hoop, blijft in werking tot 30 Junij 1861, en wordt op fr. 2 verlaagd van af 1 Julij 1861 tot op 30 Junij 1862, en op fr. 1 van af Julij 1862, tot op 30 Junij 1863, op welk tijdstip hetzelve afgeschaft wordt.

Het staat het gouvernement vrij geringere tijpen vast te stellen en daarvan een proportioneel regt te heffen in verhouding van tijpe no. 1. Alvorens het gouvernement echter van die faculteit gebruik maakt, zal het vastgestelde regt voor suiker van tijpe no. 1. ook geldende zijn voor mindere kwal.

De bij invoer betaalde regten voor suiker in kwal. gelijkstaande of minder dan tijpe no. 1. worden bij uitvoer van gereffineerde suiker gerestitueerd, en wel als volgt: voor geheel gezuiverde en witte suiker en drooge en transparente kandij, bij 80 kilo uitvoer, en voor witte lompen en crushed bij 83 kilo uitvoer, zal de premie van uitvoer zooveel bedragen als de regten, met inbegrip der opcenten betaald voor 100 kilo suiker van tijpe no. 1 of daar beneden. Verder zal de vergoeding van regten voor beschadigdheid, bij art. 51 à 59 der wet van 21 April 1818 toegestaan, met den 15den April e. k. niet meer van toepassing zijn voor koffij, cacao en thee.

En eindelijk zullen de bij art. 1 der wet van 6 Mei 1841 ingestelde wijzigingen van regten bij invoer uit landen gelegen voorbij de Sunda-eilanden, benoorden 3o NBr. en beoosten 106° OL. met 15 April e. k. afgeschaft worden voor koffij, cacao en thee, onder Fransche vlag direct uit genoemde landen aangevoerd.

— Een zeer bijzonder aardrijkskundig verschijnsel heeft dezer dagen de inwoners van Thonen in agitatie gebragt. Te Orcier, te midden der keten van bergen die de stad omringt, is eensklaps de grond weggezonken om plaats te maken voor een zeer uitgestrekt meer. De hooge kastanjeboomen, die het terrein bedekten, zijn geheel en al verdwenen zonder eenig spoor te laten van hun vroeger aanzijn, en men heeft op de oppervlakte van het nieuwe meer boomstammen zien drijven, die het voorkomen hadden lang in den boezem van het water te hebben vertoefd en afkomstig van boom-soorten die men in die omstreken niet meer aantreft; men heeft tezelijker tijd eene bedding zien ontstaan eener kleine beek waardoor het overvloedige water van het meer zich ontlast.

— Een onzer geleerde Geneesheeren, de doctor Rufz heeft dezer dagen eene nieuwe aflevering in het licht gegeven van zijn werk: Navorschingen omtrent de slang van het eiland Martinique. (Botrops lancéoté). Dat deel bevat de compleete geschiedenis van dat gevaarlijk kruipend dier, dat op Martinique ieder jaar een groot aantal slagtoffers maakt (bijna 50 op eene bevolking van 153,000 zielen) en daarenboven de meeste van hen, welke onder deszelfs beet niet bezwijken, verminkt! Om die plaag uitteroeijen heeft men op Martinique getracht verschillende dieren te acclimatiseren die als verwoesters van slangen bekend zijn, zooals de Ichneumon, sommige reigersoorten, en de slangeneter of de sekretaris der Kaap, een oorspronkelijk Afrikaansche vogel alwaar hij onder de slangen heilzame verwoestingen aanrigt:

Maar alle die pogingen hebben tot nu toe schipbreuk geleden en het aantal dier slangen is altijd hetzelfde.

De *Vereeniging van acclimatisatie*, getrouw aan hare benaming en haar doel doorzettende zelfs tot in onze verst afgelegene buitenbezittingen, heeft eene prijs uitgeloofd van 1000 francs, uittereiken in 1869 aan hem die op Martinique een dier zal acclimatiseren dat in staat is die slang uitteroeijen. Een der leden de heer Cloquet, heeft de aandacht der slangenvernietigers gevestigd op den Ooijevaar, dien men gemakkelijk van Algiers zoude kunnen krijgen om hem op Martinique te brengen.

De Heer Geoffroi de Saint-Hilaire deelt in het gevoelen van zijnen ambtgenoot over de proef met den Ooijevaar als zeker middel om te zegepralen over die slangensoort. Hij doet daarenboven opmerken dat, indien de proef die men in het werk heeft gesteld met den slangeneter, niet gelukt is zulks is toeteschrijven dat men er slechts vier heeft aangebragt die weldra verdwenen zijn. Het is meer dan waarschijnlijk dat die vogel zich op Martinique zeer gemakkelijk zoude gewennen aan de luchtstreek, indien men op genoemd eiland slechts een genoegzaam aantal invoerde, zoo zoude dat soort van vogels even zoo goed de botrops vernietigen als hij de groote slangen van Nubie en der Kaap de goede Hoop uitroeit.

— Alhoewel ontleend uit de *Revue de l' Instruction publique* zoo is echter het nieuws betrekkelijk de wetenschappelijke en kunst aankweekende zending naar China niet juist. — Puttende uit deugdelijkere bronnen hebben wij van den Doctor Raijer vernomen dat zijn bloedverwant de heer d' Escaijrac de Lauture den 28 Januarij alleen vertrokken is met de engelsche post, door zijne Excellentie den minister van openbaar onderwijs gelast zich naar China te begeven om daar de werken te bestuderen die dienen te worden ondernomen en de voorbereiding daartoe aldaar in het werk te stellen. Alleen dan wanneer zijn officieel verslag zal ingekomen zijn, dat is te zeggen binnen eenige maanden, zal de wetenschappelijke commissie worden zamengesteld en gezonden naar het Hemelsche Rijk. Ziedaar de juiste waarheid. Behalve de genoemde chef der groote onderneming is derhalve nog geen geleerde noch kunst-beoefenaar uit onze havens vertrokken, slechts eenige wenschen zijn uitgedrukt geworden, eenige aanvragen ingekomen. Onder de namen der candidaten voor die zending noemt men bijvoorbeeld, de heer Duvelleroij, het eerste authoriteit in onze bekoorlijke Parijsche handelstak in waaijers, die, vol lust en ondervinding, geheel gereed is om op de plaats te bestuderen de wijze van vervaardiging en het beschilderen van den waaijer, de schermen en Chineesche linnen zonne schermen, zoo gezocht in geheel Europa; vervolgens de heer Georges Paulhet, die onder de bescherming van de Heeren Owen, Geoffroij Saint Hilaire, Paije en d' Escaijrac de Lature dringend solliciteert te worden gevoegd bij de Commissie, in zijne hoedanigheid van geschiedschrijver en beoefenaar der natuurlijke historie der dieren, alsmede als reiziger van het Museum der Natuurlijke historie en de Vereeniging van acclimatisatie. De jonge maar zeer geleerde en zeer ijverige natuur-onderzoeker heeft reeds het plan klaar voor zijne aanstaande veldtogt terwijl hij met eenig ongeduld het tijdstip afwacht om hetzelve ten uitvoer te brengen.

— De geneesheeren. Legrand, du Saulle en Caffe hebben in antwoord op de uitnoodiging, die zij uit naam van het wetenschappelijk genootschap van schrijvers aan den geneesheer Lescarbault overbragten, van hem den navolgenden brief ontvangen.

„Met een levendig gevoel van dankbaarheid ontvang ik de vleijende getuigenissen welke mij door u worden aangeboden; ik ben dezelve geheel en al onwaardig; ik ben geen geleerde zoo als door u geloofd wordt.

Het vereerend aanbod van een gastmaal, mij door u gedaan, is niet in overeenstemming met de gewoonten van mijn eenvoudig en afgezonderd leven; daarenboven gewerden mij gelijke aanbiedingen van uwe confrères van Chartres en van Blois, welke ik even eens heb moeten van de hand wijzen.—

De talrijke pligten van mijnen werkkring vergunnen geenszins zulke herhaalde verwijderingen, te meer daar ik niet in de mogelijkheid ben, mij bij mijne dierbare patienten te doen vervangen. Ik bid u derhalve dringend mij mijne weigering niet ten kwade te duiden."—

Heeren commissarissen van genoemd gastmaal voegen hierbij, dat het hun zeer leed doet, dat de al te groote zedigheid van den heer Lescarbault hem niet veroorlooft de broederlijke eerbetuiging aantenemen die men hem aanbood.

— Uit alle deelen des lands komen bij den senaat petitien in ten gunste van het wereldlijk gezag van den paus en de handhaving van de integriteit zijner bezittingen. Een der kardinalen heeft eene petitie ingediend van den bisschop van Montauban, den meest clericaal gezinden van alle prelaten in Frankrijk. De belangrijkste petitie is echter die, welke men de *groote petitie* noemt. Zij is opgesteld door het Katholieke committé, bestaande uit 150 leden der legitimistische en Orlianistische partij. Zij telt een groot aantal handteekeningen. Men vindt er die van den heer de Montalembert naast die van den heer de Falloux. Mannen die in de vroegere wetgevende vergaderingen lijnregt tegen elkander over stonden, vindt men thans hier vereenigd om bij den senaat te petitionneren.

Intusschen denkt men, dat men niet meer dan 25 stemmen in den senaat zal bekomen voor het voorstel, om die petitien naar een minister te verzenden. Bij de berekening van dit getal heeft men alle kardinalen medegerekend.

Men weet dat men bij het wetgevend ligchaam geen petitien kan inzenden. Bij dit staatsligchaam zal men daarover dus niet te disculeren hebben. Doch men verwacht stellig dat eenige leden de eerste gelegenheid de beste zullen aangrijpen, om over dezelfde kwestie waarover in de petitien bij den senaat gehandeld wordt, discussien uit te lokken.

— Keizer Napoleon heeft aan den koning van Sardinie een eigenhandigen brief geschreven om hem aan te manen Toscane, in weerwil van den uitslag der stemming, niet bij

zijne staten in te lijven; indien echter de koning daartoe overgaat, dreigt hij hem andermaal met de ontruiming van Lombardije door de Fransche troepen.

— De baron von Theïs is benoemd tot consul-generaal van Frankrijk te Venetie, en de heer Huet in dezelfde betrekking te Genua.

— Het voordeel van gehuwd te zijn ingeval van eene uitdaging voor een duel, is duidelijk te Bristol gebleken. Een dappere heelkundige zoude een tweegevecht aangaan en Calais was als de plaats voor den strijd gekozen, doch het briefje van uitdaging kwam toevallig, zoo als het heette, in handen zijner gade, die de politie kennis gaf van het plan, en deze verzuimde niet om de noodige maatregelen te nemen ten einde van den uitgedaagde eene bekentenis uit te lokken en dat zonder veel moeite, welke aanleiding gaf om hem te beletten zijnen moed op Fransch grongebied aan den dag te leggen.

ENGELAND.

Uit de bij het Parlement overgelegde officieele bescheiden kan men Frankrijks antwoord leeren kennen op eenige belangrijke vragen, door de Engelsche regering gedaan ten aanzien der veelbesprokene kwestie omtrent Savoye. De heer de Thouvenel heeft namelijk verklaard, dat de regering van keizer Napoleon het beginsel blijft vasthouden, om de bevolking van Savoye en Nizza te raadplegen; doch hij kon niet met juistheid zeggen, op welke wijze en wanneer die bevolking zou worden geraadpleegd. Hij verklaarde verder te gelooven, dat aan de mogendheden eene mededeeling deswege zou worden gedaan, alvorens eene stemming in Savoye en Nizza gehouden zal worden; doch Frankrijk blijft zich de voorbehouden, om naar gelang van omstandigheden te handelen. Tevens verklaarde hij dat Frankrijk niet tot de inlijving zal overgaan, indien uit de stemming der bevolking mogt blijken, dat ze daartegen was. Een ander punt is door lord Cowley bij die gelegenheid ook te berde gebragt; de vraag namelijk, op welk tijdstip de keizer bij het bezigen der woorden *réclamer* en *revendiquer*, die in zijne troonrede voorkwamen, het oog had op de periode van 1792—1814, of op die van 1814—1815; Het antwoord hierop was eenvoudig: *geen bepaalde periode.*

— Bij de Londensche dagbladpers vindt de afstand van Savoije en Nizza nog altijd groote afkeuring. De bladen van alle kleur laten zich in hevige bewordingen daarover uit. Zoo zegt de *Daily News*, dat deze afstand, zoo al niet tot een oorlog, dan toch tot een gewapenden vrede moet leiden, die bijna even noodlottig is als een oorlog zelf.

— Men zegt dat het doel van het bezoek van den hertog van Montpensier, die dezer dagen in Engeland is aangekomen, daarin bestaat, om de Engelsche regering te polsen in hoeverre zij den ondergang van Marokko lijdelijk zoude aanzien. Men verwacht te Londen den hertog van Saksen-Coburg; deze zal naar men zegt de zienswijze overbrengen van den prins-regent van Pruissen met betrekking tot den tegenwoordigen politieken toestand van Europa.

— In het paleis van St. James had den 7 den het lever plaats, bij hetwelk de officieren van de corpsen vrijwillige scherpschutters de eer hadden aan de koningin te worden voorgesteld. Behalve den Prins-gemaal ook tegenwoordig de prins van Wallis, prins Frederik der Nederlanden, hertog van Cambridge en de meeste ministers.

Des avonds werd in St. James Hall een groot banket door de officieren der verschillende corpsen vrijwillige schutters des rijks; onder voorzitterschap van Cambridge gehouden. De hertog bragt een toast uit op het welzijn der scherpschutters, bij welke gelegenheid hij zeide, dat de oprigting der corpsen geene offensieve demonstratie was, maar eene defensieve instelling, welke aan het staande leger en de militie broederlijk de hand reikt.

— De geldinzameling voor sir James Brooke, welke geruimen tijd geleden werd georganiseerd, heeft tot nu toe £ 9000 opgebragt. Sir James zelf is nog altijd ziek en zijn bloedverwant, kapitein Brooke, is naar Borneo vertrokken, om in de plaats van sir James het bestuur van Serawak op zich te nemen.

— Op bevel der admiraliteit zal onmiddelijk begonnen worden met den aanbouw van zes nieuwe linieschepen en eenige andere oorlogsvaartuigen, van een gezamenlijken inhoud van 20,000 ton.

— In de *Times* leest men het volgende:

Men verzekert ons, dat de borgstelling van £ 20,000, vereischt als waarborg voor de concessie van den Atlantischen telegraaf tusschen Europa en de Vereenigde Staten, welke concessie de Deensche regering voor een tijdvak van 100 jaren heeft verleend, aan den Deenschen minister van financien, gestort is door de heeren Groskey & Co.

Deze telegraaf zal van Schotland en Denemarken uitgaan, over Fraoë, Ysland, Groenland en Labrador en vervolgens naar Canada en de Vereenigde Staten.

De mogelijkheid der uitvoering van dit ontwerp, is naar het schijnt onlangs bewezen door de onderzoekingen van den kolonel Schaffner, die door het committé van het Lagerhuis, woensdag jl. ondervraagd is.

— De *Great Eastern* heeft tot nu toe in het geheel £ 1,010,000 gekost terwijl nog ongeveer £ 30,000 noodig zijn om het schip in gereedheid te brengen om zee te kunnen bouwen. Men gelooft dat het in staat zal zijn op het einde van Mei of in het begin van Junij in zee te kunnen steken.

— De Engelsche dagbladen zijn vol van waarlijk fabelachtige verhalen der bekomene resultaten met de nieuwe vuurmonden van den heer Whitworth die onze getrokkene kanonnen verre achter zich zouden laten en zelfs die van den heer Armstrong die men zoo hoog geroemd heeft. Een drieponder, lange gestreepte ijzeren buis die geladen wordt van achteren aan de staartschroef slechts met 233 wigtjes buskruid, zoude deszelfs kegelvormigen kogel geworpen hebben tot op eenen afstand van nagenoeg 2000 ellen met eene gemiddelde afwijking naar de regter zijde van 70 ellen. Een tachtig ponder, naauwelijks 8000 kilos wegende, met eene lading van 5 Nederl. ponden, zoude ook beproefd geworden zijn onder ongunstige omstandigheden, en met een gebrekkig affuit, en deszelfs dragt zoude meer dan 4000 ellen hebben bedragen met betrekkelijk zeer kleine afwijkingen. Het vraagstuk betrekkelijk de getrokkene wapens is meer dan ooit aan de orde van den dag; verscheidene onzer periodieke bladen rakelen thans hunne geschiedenis weder op en, waarlijk vreemde bij zonderheid, maken zij zelfs geen gewag van den braven en uitmuntenden kapitein Devigne. Aan hem intusschen komt ontegenzeggelijk niet alleen de eer der uitvinding toe van de getrokkene buks, die hij het eerst invoerde, onder de bescherming van den Hertog van Orleans, ongeveer in het jaar 1830, in de regimenten jagers van Vincennes, maar ook van het getrokken kanon hetwelk langen tijd beproefd is geworden, onder zijn toezigt, in de haven van Lorient en wel voor en aleer er in Engeland en in het overige gedeelte van Europa iemand aan dacht. —

Onze afgevaardigden der infanterie en artillerie hebben zeer weinig gedaan voor den zedigen uitvinder, maar de dankbare marine heeft hem een pensioen geschonken van 1200 francs. waarbij Z. M. de keizer jaarlijks eene gelijke som heeft gevoegd, uit zijne eigene middelen; zulks is de eenige materieele belooning toegestaan aan zijne bekwaamheid en volharding, en zij is zoo gering dat men hem ten minste den roem niet moet betwisten, niet alleen van een der vreesselijkste, maar ook der bewonderingswaardigste vorderingen der nieuwe tijden. Ons getrokken vierponder kanon heeft zeer groote en vreesselijke uitwerkselen te weeg gebragt in den oorlog van Italie; maar het brons is gebleken veel minder tegenstand te kunnen bieden dan het gegoten staal of het gesmeed ijzer; men zegt dat een groot aantal stukken bij het einde van den veldtogt buiten dienst gesteld zijn; ook verwacht men met niet weinig ongeduld de proeven van het brons met aluinaarde hetwelk de heer Cristofle tegenwoordig beproeft op eigene kosten.

ITALIE.

— Men wil, volgens berigten uit Rome, weten, dat de paus bepaaldelijk het plan heeft om den koning van Sardinie in den ban te doen, zoodra hij tot de inlijving der Romagna overgaat. Het uitspreken van den ban zou met groote plegtigheid geschieden, in tegenwoordigheid van alle kardinalen, terwijl de kerk met zwart omhangen en de waskaarsen beurtelings uitgedoofd en aangestoken zullen worden, en alle kloosterorden te Rome in eene plegtstatige processie door de stad zullen gaan, onder het aanheffen van het *Miserere*. Men voegt er bij, dat reeds vele Engelschen te Rome zijn aangekomen met het doel, om van die plegtigheid getuige te zijn.

— Turijn, 25 Maart. — De heer Benedetti, die hier is aangekomen met eene speciale last van het Fransche Gouvernement, is ontvangen door Graaf Cavour. De heer Farini is benoemd tot minister van binnenlandsche zaken, en de heer Ricasoli tot Gouverneur van Toskane *ad interim*.

— De volgende proclamatie is door den koning van Sardinie gerigt aan het volk van midden-Italie: — „Uwe wenschen zijn voldaan. Gij zijt vereenigd met het volk van het koningrijk, onder eene monarchie. Het is de waardige belooning van uwe eenstemmigheid en vastheid; ten einde de vruchten van dit groote voordeel te kunnen plukken is het noodig om de deugden te blijven beoefenen van welke gij een zoo wonderbaar voorbeeld hebt gegeven, en vooral om standvastig te blijven in het besluit van al die opofferingen te doen, welke onafscheidelijk zijn verbonden aan het ten uitvoer brengen van groote ondernemingen. Wij zijn verbonden door den band der eer en bescherming van een gemeenschappelijk vaderland. Ik heb mijn leven op het spel gezet voor de onafhankelijkheid van Italie en ik heb een voorbeeld van loyauteit gegeven aan mijn volk: Ik verwacht dan ook van mijne nieuwe onderdanen dezelfde toegenegenheid welke mij tot nu toe van mijn oud volk is n ogen ten deel vallen. Ik wensch de Italianen sterk te maken in eendragt, opdat zij niet alleen het goede genieten, maar ook bereid zullen zijn zoo noodig de wisselvallige kansen van het lot te kunnen doorstaan.

— De uitslag der verkiezingen mag als zeer gunstig worden beschouwd. Te Florence zijn de heeren Buoncompagni, Ricasoli, Cavour en Peruzzi verkozen. Te Bologna de heeren Cavour, Berti, Pichat, Pipoli en Andinot; te Turijn de heeren Cavour, Ricasoli en Farini; te Milaan de heeren Cavour, Farini en Cattanzo; te Genua de heer Cavour. De opkomst der kiezers was overal zeer talrijk.

PATER LACORDAIRE.

Iedereen kent, al ware het slechts bij naam, het nieuwe lid der Académie die geroepen is om den heer de Tocqueville te vervangen. Maar het nieuwe geslacht, vooral dat geslacht hetwelk het schouwspel niet heeft bijgewoond der staatkundige en godsdienstige beroeringen waarvan de omwenteling van Julij spil en uitgangspunt was, zal voorzeker geen denkbeeld hebben aangaande de voorvallen die de intrede in de staatkundige wereld kenmerkten van Jean-Baptiste Henri Lacordaire.

Zoon van een eenvoudig geneesheer te Receij-Sur-Ource (Goud-Kust Fransch gedeelte) deedde jonge Lacordaire, die van af het collegie de grondbeginselen van Voltaire had omhelsd, toenmaals in de mode door het liberalisme ten tijde der restauratie, zich weldra kennen en door de hevigheid zijner denkbeelden zoowel als door de onbuigzaamheid van zijnen inborst. Tegelijkertijd vuurde de overdrevene spanning zijner gedachten de liefde prijzen tot den arbeid en de studie aan. Hij behaalde op het collegie te Dijon alle in de verschillende vakken en verliet hetzelve om met roem de lessen bijtewonen der regtsgeleerdheid en dieselfde stad.

Zijne studie in de regten voleindigd, kwam hij te Parijs debuteerde aan het Paleis van Justitie vervolgens trad hij tot ieders verwondering eensklaps het Seminarium binnen, werd in de heilige orde opgenomen en werd aalmoezenier van een nonnen-klooster.

Dit viel voor in 1824.

In 1830 (hij was alstoen aalmoezenier van het collegie Hendrik de vierde) verbond hij zich met de heeren Lamenais en Montalembert tot oprigting van het dagblad *l' Avenir*. De stoutheid en de zonderlingheid der leerstellingen van dat vreemde blad, waarin ultramontraansche begrippen zich in eene monsterachtige vermenging in een smolten met Jacobijnsche ideën bragten den heer Lacordaire weldra voor het geregtshof waarvan hij vrijgesproken werd teruggezonden, vervolgens naar Rome aan de voeten van Paus Gregorius, ontsteld van zich verdedigd te zien met dergelijke wapens en door zoodanige strijders.

Hij kwam van zijne pelgrimstogt terug, onderworpen en bekeerd, juist het tegenovergestelde van Lamennais die, verre van het hoofd te buigen onder de pausselijke berisping, den oorlog aan den hemel zelve verklaarde en met eigen handen omver wierp wat hij eerst had aangebeden.

Van dien dag af aan gaf zich de heer Lacordaire geheel en al over aan zijne lust om te prediken en zag af van de prikkelende en gevaarlijke woordenwisselingen der drukpers. — Hij wendde daartoe al zijne welsprekendheid aan, eene nieuwheid van vorm en van gedachte waarin welligt met opzet den ouden zuurdessem nog kookte der grondstellingen van de *l' Avenir*, maar vooral eene vurige en medede eelzame hartstogt, waarvan de magnetische invloed onwillekeurig bekoorde en zijne toehoorders in geestvervoering bragt.

In 1840, na twee nieuwe reizen naar Rome, hield hij vrijwillig op een deel uittemaken der wereldgezinde priesterschap, en werd monnik, het kleed en den regel aannemende van den heiligen Dominicus wiens leven hij beschreef.

Het volgende jaar zag men hem verschijnen in het gewaad van Dominikaner op de preekstoel van Notre-Dame; hij preekte aldaar met eenen schitterenden uitslag waarvan de weerklank tot aan het einde van Frankrijk door duizenden stemmen der drukpers herhaald, hem deed besluiten om te ondernemen, indien ik mij aldus mag uitdrukken, eene preektogt in de voornaamste steden der provincie. Op alle plaatsen ontvangen door betuigingen eener vurige sympathie, zoo bragt de bekendheid van zijnen naam hem in 1808 op de banken der volksvertegenwoordiging, alwaar door eene zonderlinge terugkeer tot de dwalingen zijner jeugd, hij nam plaats op het toppunt van den berg, twee banken hooger dan Lamennais.

Maar aldra begreep hij dat het dagelijksche schouwspel der staatkundige aandoeningen en den koortsachtigen strijd der partijen, die zich slag leverden binnen den kring der wetten slecht voegden met zijn kleed en zijn karakter. Den 15 Mei na de overweldiging der kamer door een handvol partijgangers, haastte zich pater Lacordaire zijn ontslag intedienen en in het kloosterleven terugtekeeren.—

Weinig tijd daarna nam hij het bestuur op zich van het collegie Sorreze, en het is daar dat de *Académie* hem is komen oproeken om hem uitte nooddigen zitting te nemen in haar midden als een der schitterendste vertegenwoordigers en als de stoutmoedigste hervormer der heilige tribune.—

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Kinderdijk	Zwanenburg	Sumanap	Fraser Eaton & Co.
„	Graafstroom	Ruhaak	In lossing	„ „ „ „
„	Maastroom	Mellema	Rotterdam	„ „ „ „
„	Barend Willem	Retges	Amsterdam	„ „ „ „
Zweedsche	Sijdpolen	Söderberg	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Patjitan via Sumanap.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Jacob	Borger	Onbepaald	„ „ „ „ „
Hamburg	Wiedemann	Kalcklaser	Cowes	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Willem en Carel	Steenveld	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
„	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	„ „ „ „
Hamburg	Juliane	Stern	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
17 April	Canton	Tweehuijs	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
30 April	Zaanstroom	R. L. Schaap	Onbepaald	„ „ „
6 Mei	Derkina Titia	Esink	„	„ „ „
Nederlandsche	Johanna Christina	de Boer	Nederland	J. F. Leeuwen & Co.
„	Adriana Jacoba.	Detmers	Macasser	„ „ „ „ „
„	Koning Willem III	H. H. Zeijlstra	Nederland	Mc Lennan & Co.
„	Ida Willemina	B. P. van Wijland	Onbepaald	E. Ten Brinck & Co.
„	Geertruida Maria	J. Mulder Drenth	Amsterdam	„ „ „ „ „

Marktprijzen.

Suiker *f* 16.—
Koffij.
Rijst (carga)
Id. (witte)
Koehuiden ℔ picol.
Arak ℔ legger. *f* 40 —
Olie (klapper.) *f* 25.—
Olie (katjang.)
Kadjang Matten. *f* 9.—
Rotting *f* 7 @ *f* 9.—
Wisselkoers. *f* 102

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Donderdag, Hemelvaart-dag 17 Mei 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Donderdag 17 Mei Hemelvaart-dag.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te $8^1/_2$ ure.
Het Lof 's avonds te $6^1/_2$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.